Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (nionde avdelningen i utökad sammansättning)

den 20 mars 2024*

”Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik – Restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina – Frysning av tillgångar – Förteckningar över de personer, enheter och organ som omfattas av frysningen av tillgångar och ekonomiska resurser – Upptagande och bibehållande av sökandens namn i förteckningarna – Stöd till Lukasjenkos regim – Ekonomiskt stöd – Företag som tillhör staten – Förtryck av det civila samhället – Oriktig bedömning”

I mål T-115/22,

Belshyna AAT, Babrujsk (Belarus), företrätt av N. Tuominen och L. Engelen, avocats,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av A. Boggio-Tomasaz och A. Antoniadis, båda i egenskap av ombud,

svarande,

meddelar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden S. Papasavvas samt domarna L. Truchot, H. Kanninen (referent), R. Frendo och T. Perišin,

justitiesekreterare: handläggaren I. Kurme,

efter den skriftliga delen av förfarandet

efter förhandlingen den 21 juni 2023,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom[1]

1 Genom den nu aktuella talan, som grundar sig på artikel 263 FEUF, har sökanden, Belshyna AAT, yrkat ogiltigförklaring av, för det första, rådets genomförandebeslut (Gusp) 2021/2125 av den 2 december 2021 om genomförande av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Vitryssland (EUT L 430 I, 2021, s. 16), och av rådets genomförandeförordning (EU) 2021/2124 av den 2 december 2021 om genomförande av artikel 8a.1 i förordning (EG) nr 765/2006 om restriktiva åtgärder mot Vitryssland (EUT L 430 I, 2021, s. 1) (nedan kallade de ursprungliga rättsakterna), och, för det andra, av rådets beslut (Gusp) 2023/421 av den 24 februari 2023 om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina (EUT L 61, 2023, s. 41), och rådets genomförandeförordning (EU) 2023/419 av den 24 februari 2023 om genomförande av artikel 8a i förordning (EG) nr 765/2006 om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina (EUT L 61, 2023, s. 20) (nedan kallade rättsakterna om bibehållande), i den del dessa rättsakter avser sökanden.

Bakgrund till tvisten och omständigheter som inträffat efter det att talan väckts

2 Sökanden är ett företag som tillverkar fordonsdäck och som är etablerat i Babrujsk (Belarus).

3 Förevarande mål avser de restriktiva åtgärder som Europeiska unionen sedan år 2004 har vidtagit på grund av situationen i Belarus beträffande demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter.

4 Europeiska unionens råd antog, den 18 maj 2006, på grundval av artiklarna [75 och 215 FEUF], förordning (EG) nr 765/2006 om restriktiva åtgärder mot president Lukasjenko och vissa tjänstemän i Vitryssland (EUT L 134, 2006, s. 1). Rubriken på denna förordning byttes ut, i enlighet med artikel 1 i rådets genomförandeförordning (EU) 588/2011 av den 20 juni 2011 (EUT L 161, 2011, s. 1), till ”Rådets förordning (EG) nr 765/2006 av den 18 maj 2006 om restriktiva åtgärder mot Vitryssland”.

5 Den 15 oktober 2012 antog rådet, med stöd av artikel 29 FEU, beslut 2012/642/Gusp av den 15 oktober 2012 om restriktiva åtgärder mot Vitryssland (EUT L 285, 2012, s. 1).

6 Enligt artikel 4.1 a och b i beslut 2012/642 och artikel 2.4 och 2.5 i förordning nr 765/2006, i dess lydelse enligt rådets förordning (EU) nr 1014/2012 av den 6 november 2012 (EUT L 307, 2012, s. 1), där den sistnämnda bestämmelsen hänvisar till den förstnämnda, ska alla tillgångar och ekonomiska resurser som ägs, innehas eller kontrolleras av, bland annat, personer, enheter eller organ som är ansvariga för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter eller repressalier mot det civila samhället och den demokratiska oppositionen, eller vars verksamhet i övrigt allvarligt undergräver demokratin eller rättsstatsprincipen i Belarus, frysas. Detta gäller också de fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som bland annat stöder Lukasjenkoregimen.

7 Den 2 december 2021 antog rådet de ursprungliga rättsakterna. Det framgår av skäl 4 i dessa rättsakter att ”[m]ed hänsyn till den allvarliga situationen i Belarus bör 17 personer och 11 enheter läggas till i förteckningen över fysiska och juridiska personer, enheter och organ som är föremål för restriktiva åtgärder”.

[1] Nedan återges endast de punkter i denna dom som tribunalen anser bör publiceras.

8 Genom de ursprungliga rättsakterna fördes sökandens namn upp på rad 26 i tabell B i förteckningen över fysiska och juridiska personer, enheter och organ som avses i artikel 3.1 och i artikel 4.1 i beslut 2012/642 vilken återfinns i bilagan till nämnda beslut, och på rad 26 i tabell B i förteckningen över fysiska och juridiska personer, enheter och organ som avses i artikel 2.1 i förordning nr 765/2006 i bilaga I till nämnda förordning (nedan gemensamt kallade de omtvistade förteckningarna).

9 I de ursprungliga rättsakterna angav rådet, vad gäller sökanden, följande identifieringsuppgifter: ”Namn: Open Joint Stock Company ’Belshina’”,”[a]dress: Minskoe Shosse St., Bobruisk, 213824 Belarus”, ”[r]egistreringsdatum: 10.1.1994”, ”[r]egistreringsnummer: 700016217”, och ”[w]ebbplats: http://www.belshinajsc.by”, och motiverade de restriktiva åtgärderna mot sökanden med följande skäl:

”[Sökanden] är ett av de ledande statsägda företagen i Belarus och en stor tillverkare av fordonsdäck. Det utgör i denna egenskap en betydande inkomstkälla för Lukasjenkaregimen. Belarusiska staten drar direkt nytta av Belshinas inkomster. [Sökanden] stöder därför Lukasjenkaregimen.

Anställda vid [sökanden] som protesterade och strejkade efter presidentvalet 2020 i Belarus har avskedats. [Sökanden] är därför ansvarigt för förtrycket av det civila samhället.”

10 Genom skrivelse av den 3 december 2021 underrättade rådet sökanden om att dess namn hade upptagits i de omtvistade förteckningarna.

11 Genom skrivelse av den 30 december 2021 begärde sökanden dels tillgång till de uppgifter och den bevisning som låg till grund för beslutet att uppta företaget i de omtvistade förteckningarna, dels en omprövning av detta upptagande.

12 Genom skrivelse av den 14 januari 2022 översände rådet de handlingar till sökanden vilka innehöll den bevisning som använts för att besluta att uppta sökandens namn i de omtvistade förteckningarna. Rådet förklarade att den skulle informera sökanden senare om de åtgärder som vidtagits med anledning av begäran om omprövning.

13 Den 24 februari 2022 antog rådet beslut (Gusp) 2022/307 av den 24 februari 2022 om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Vitryssland (EUT L 46, 2022, s. 3) (nedan kallat rättsakten av den 24 februari 2022), genom vilken rådet behöll sökandens namn i de omtvistade förteckningarna av skäl som i huvudsak var identiska med dem som angavs i de ursprungliga rättsakterna.

14 Genom skrivelse av den 21 december 2022 underrättade rådet sökanden om sin avsikt att förlänga de restriktiva åtgärderna mot sökanden med stöd av en handling som bifogats nämnda skrivelse.

15 Genom skrivelse av den 20 januari 2023 svarade sökanden att den handling som rådet hade översänt inte kunde motivera att dess namn bibehölls i de omtvistade förteckningarna.

16 Den 24 februari 2023 antog rådet rättsakterna om bibehållande genom vilka sökandens namn bibehölls i de omtvistade förteckningarna av samma skäl som angetts i rättsakten av den 24 februari 2022.

17 Genom skrivelse av den 27 februari 2023 angav rådet att synpunkterna i skrivelsen av den 20 januari 2023 inte påverkade dess bedömning att det fanns anledning att bibehålla sökandens namn i de omtvistade förteckningarna.

Parternas yrkanden

18 Efter justering av talan med stöd av artikel 86 i tribunalens rättegångsregler har sökanden yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara de ursprungliga rättsakterna och rättsakterna om bibehållande, i den del de avser sökanden,

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna, och

– ogilla rådets andrahandsyrkande om att tribunalen ska förordna att verkningarna av genomförandebeslut 2021/2125 ska bestå gentemot sökanden till dess att den delvisa ogiltigförklaringen av genomförandeförordning 2021/2124 får verkan.

19 Rådet har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna,

– i andra hand, för det fall tribunalen ogiltigförklarar de restriktiva åtgärder som vidtagits mot sökanden, förordna att verkningarna av genomförandebeslut 2021/2125 ska bestå gentemot sökanden till dess att den delvisa ogiltigförklaringen av genomförandeförordning 2021/2124 får verkan.

Rättslig bedömning

[*utelämnas*]

Yrkandet om delvis ogiltigförklaring av rättsakterna om bibehållande

84 Sökanden har i en inlaga om justering av talan yrkat att rättsakterna om bibehållande ska ogiltigförklaras i den del de avser sökanden.

85 Rådet har i sitt yttrande över inlagan om justering av talan gjort gällande att yrkandet om delvis ogiltigförklaring av rättsakterna om bibehållande kan tas upp till sakprövning och att det ska ogillas.

Huruvida justeringen av talan kan tas upp till sakprövning

86 Tribunalen, som fann att prövningen av huruvida talan kan tas upp till sakprövning utgör tvingande rätt och att det vid justering av talan således ska prövas huruvida villkoren i artikel 86.1 i rättegångsreglerna är uppfyllda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 2018, Hamas/rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punkterna 139–145 och där angiven rättspraxis), frågade ut parterna om detta vid förhandlingen.

87 Som svar på tribunalens frågor har såväl sökanden som rådet gjort gällande att den omständigheten, att sökanden i förevarande mål inte har justerat sina yrkanden till att avse ogiltigförklaring av rättsakten av den 24 februari 2022, i den del denna rättsakt berör sökanden, inte ska påverka frågan huruvida justeringen av talan – på så sätt att denna även avser delvis ogiltigförklaring av rättsakterna om bibehållande – kan tas upp till sakprövning.

88 Till stöd för sin uppfattning har parterna gjort gällande att den praxis som följer av punkterna 141 och 142 i domen av den 14 december 2018, Hamas/rådet (T-400/10 RENV, EU:T:2018:966), och punkterna 90 och 96 i domen av den 24 november 2021, LTTE/rådet (T-160/19, ej publicerad, EU:T:2021:817), inte kan överföras på förevarande fall. Parterna har gjort gällande att de mål som gav upphov till dessa domar rörde restriktiva åtgärder som unionen vidtagit med stöd av rådets gemensamma ståndpunkt av den 27 december 2001 om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 2001, s. 93). Inom ramen för den upphävs de rättsakter som innehåller förteckningen över personer och enheter som berörs av de restriktiva åtgärderna och ersätts av nya rättsakter vid rådets regelbundna översyn. Den regelbundna översynen av de omtvistade förteckningarna, inom ramen för de restriktiva åtgärderna mot Belarus, sker emellertid i form av rättsakter som ändrar tillämpningsperioden eller bilagorna till beslut 2012/642 och förordning nr 765/2006. Rådet har även gjort gällande att det är förenligt med processekonomiska mål att anse att yrkandet om ogiltigförklaring av rättsakterna om bibehållande kan tas upp till sakprövning.

89 Tribunalen erinrar om att det i artikel 86.1 i rättegångsreglerna föreskrivs att när en rättsakt, som det yrkats ogiltigförklaring av, har ersatts av eller ändrats genom en annan rättsakt som rör samma sak, får sökanden innan den muntliga delen av förfarandet har avslutats eller innan tribunalen har beslutat att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, justera talan för att ta hänsyn till denna nya omständighet.

90 För det första påpekar tribunalen i förevarande fall att såväl de ursprungliga rättsakterna som rättsakterna om bibehållande, i den del de avser sökanden, har till syfte att ålägga sökanden individuella restriktiva åtgärder som består i frysning av alla dennes tillgångar och ekonomiska resurser, med tillämpning av artikel 4.1 a och b i beslut 2012/642 och artikel 2.4 och 2.5 i förordning nr 765/2006.

91 För det andra, såsom parterna med rätta har påpekat, består de individuella restriktiva åtgärderna, inom ramen för systemet med restriktiva åtgärder mot Belarus, i att de personer, enheter eller organ som omfattas av åtgärderna förs upp i de omtvistade förteckningarna som återfinns i bilagorna till beslut 2012/642 och i förordning nr 765/2006.

92 I detta sammanhang innebar de ursprungliga rättsakterna att bilagorna till beslut 2012/642 och till förordning nr 765/2006 ändrades på så sätt att bland annat sökanden upptogs i de omtvistade förteckningarna. Vad gäller rättsakterna om bibehållande konstaterar tribunalen att beslut 2023/421 innebar att tillämpligheten av beslut 2012/642, där sökanden nämns i bilaga I, i

dess lydelse enligt genomförandebeslut 2021/2125, förlängdes till och med den 28 februari 2024. Vidare innebar genomförandeförordning 2023/419 att bilaga I till förordning nr 765/2006 ändrades samtidigt som sökandens namn, åtminstone underförstått, bibehölls i nämnda bilaga. Rättsakterna om bibehållande ska följaktligen anses ha ändrat de ursprungliga rättsakterna i den mening som avses i artikel 86.1 i rättegångsreglerna.

93 Följaktligen hade sökanden, som i ansökan begärt ogiltigförklaring av de ursprungliga åtgärderna, rätt, i enlighet med det mål om processekonomi som ligger till grund för artikel 86 i rättegångsreglerna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 september 2018, Almaz-Antey/rådet, T-515/15, ej publicerad, EU:T:2018:545, punkterna 43 och 44), att inom ramen för förevarande förfarande justera talan i syfte att även yrka ogiltigförklaring av rättsakterna om bibehållande, trots att sökanden inte tidigare hade justerat talan för att yrka ogiltigförklaring av rättsakten av den 24 februari 2022.

94 Tribunalen finner således att begäran om justering av talan kan tas upp till sakprövning.

[*utelämnas*]

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

1) **Rådets genomförandebeslut (Gusp) 2021/2125 av den 2 december 2021 om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Vitryssland, rådets genomförandeförordning (EU) 2021/2124 av den 2 december 2021 om genomförande av artikel 8a.1 i förordning (EG) nr 765/2006 om restriktiva åtgärder mot Vitryssland, rådets beslut (Gusp) 2023/421 av den 24 februari 2023 om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina och rådets genomförandeförordning (EU) 2023/419 av den 24 februari 2023 om genomförande av artikel 8a i förordning (EG) nr 765/2006 om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina, ogiltigförklaras i den del de avser Belshyna AAT.**

2) **Europeiska unionens råd ska ersätta rättegångskostnaderna.**

Papasavvas Truchot Kanninen

Frendo Perišin

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 mars 2024.

Underskrifter